

DE
DISCIPLINIS,
ET
Scientiis in Genere.

ET
De recto ordine quo sunt in
Scholis & Academiis docendæ,
& a Juventute discendæ.

Quibus addita est recta Delineatio, Disciplina
universalis, seu Primæ Philosophiæ.
Itemque Logicæ.

Authore
Carolo de BEAUVAIS
Guernesienſi.

Tractatus utilissimus.

LONDINI,
Excudebat E. G. & vñum dantur apud
Johannem Hardeſſie ad inſigne *Aquila-nigræ-Imperialis*
in vico vulgò vocato Duck-lane, 1648.

De Disciplinis, & Scientiis in Genere.

Et quo ordine sint in Scholis tradendæ, & à juventute discendæ.

Circa Disciplinas, seu Scientias, duo sunt in Genere consideranda. 1° Quænam sint illarum Species & Differentiæ. Et 2°. quo Ordine sint in Scholis tradendæ, et à Juventute discendæ.

Utrumque hoc loco conjunctim tractabimus ; Idque, ut speramus, accuratiore Methodo quàm antehac factum est.

Quod ad Primum caput attinet ; Disciplina, seu Scientia large accepta, est vel Divina, vel Humana.

Scientia Divina, quæ Theologia vocatur, tradit cognitionem de Deo supernaturali, Deique Operibus, tum quoad

Creationem, & Gubernationem Rerum omnium, Tum quoad salutem Angelorum, & Hominum. Illa omnium Scientiarum est præstantissima, & Scientia Scientiarum, aliarum omnium Magistra, ac Domina, Cui reliquæ omnes aditum solum parant, Et ut Pedisequæ inserviunt atque ancillantur. Illa Divina dicitur, quia ad eam, ejusque Scientiam nullis unquam naturæ viribus, nulla ingenii felicitate, pervenire unquam potuissimus; Nec ullo modo, nisi eandem Deus pro infinita sua bonitate, vel voce Prophetarum, & Apostolorum, vel Sacris literis revelasset.

- 5 Scientia Humana est quæ humano ingenio, absque Dei speciali revelatione inveniri potest.
- 6 Scientia Humana est duplex, Universalis, & Particularis.
- 7 Scientia Humana Universalis, est illa Scientia quæ in Scholis Prima Philosophia, Et Metaphysica vocatur. Illam autem universalem Scientiam vocamus, quoniam omnes Particulares Disciplinas in se complectitur. Et quia ea sola, simul, & conjunctim, docet ea omnia quæ ab homine sciri possunt de Rebus omnibus, Sive de Ente in Genere. Hujus universalis Scientiæ, seu Metaphysicæ, quinque sunt Partes. 1^a. respicit, & continet omnes Rerum Species, seu Differentias.

2^a respicit, & continet Rerum, seu Entium Principia. 3^a respicit, & continet Rerum Proprietates, & Passiones. 4^a respicit, & continet omnia Attributa seu Relationes Rerum, ut Genus, Species, Causa, Effectum, Totum, Pars, &c. 5^a respicit, & continet usum illorum Attributorum, seu Relationum. Qui usus in duobus consistit. 1° In Explicatione simplicium Terminorum. Et 2° In probatione veritatis, aut falsitatis Propositionum per Species Argumentationis. Et secundum Regulas Argumentationis, ex quolibet Attributorum Supradictorum desumptas.

Post cognitionem Linguarum Peregrinarum, hæc universalis Disciplina est primo loco, & ante alias Particulares Juventuti tradenda, & a Juventute discenda. Non vero à Logica est incipiendum, ut fieri solet communiter in Academiis. Quod hisce rationibus probamus : 1° Quia Universalia Particularibus sunt anteponenda. Metaphysica autem est Disciplina Universalis, reliquas omnes complectens, Quæ Particulares tantum sunt Scientiæ. 2° Quia Logica quàm plurima à Metaphysica mutuatur. Præsupponit enim 1° Doctrinam fusam, & accuratam Rerum, seu Entium, quæ in Prædicamentis continentur; quam Doctrinam continet Metaphysica. 2° Præsupponit

etiam Doctrinam fusam, & accuratam, omnium Attributorum, & Relationum Rerum, seu Entis. Nempe Causæ, Effecti, Totius, Partis, Subjecti, Accidentis, &c. Quam pariter continet Metaphysica. Unde sequitur, cum Logica tam multa à Metaphysica mutuetur, Metaphysicam ante Logicam esse discendam.

- 9 Scientia Particularis, non de rebus omnibus sed tantum de quibusdam singulariter tractat.
- 10 Illa Scientia Particularis, est vel Instrumentalis, vel Principalis.
- 11 Instrumentalis Scientia, est vel Respectu Linguarum, ut Grammatica, vel Respectu Rerum, ut Logica, & Rhetorica.
Et vocatur Scientia Instrumentalis, quia propter seipsam non expetitur, sed propter reliquas Disciplinas. Nempe ut per eam, tanquam per Medium, atque Instrumentum, illæ Disciplinæ tum addiscantur facilius; aut solidius tractentur.
- 12 Grammatica, est Disciplina, cujus usus, & finis, est docere modum rectè & congrue, apte, & concinne de rebus omnibus loqui, & scribere, in omni idiomate, seu Lingua, Latinâ, Græcâ, Hebræâ, &c.
- 13 Ad quam Grammaticam Poetica refertur. Cujus finis, & usus, est de rebus loqui, & scribere, per partes orationis cum certa Mensura conjunctas. Hoc est, per Carmina aut versus.

Si Scientia Universalis, seu Metaphysica, ¹⁴
 sit lingua peregrina discenda, Tum prius
 discenda est Grammatica illius Linguae. Sin
 vero sit Lingua vernacula Metaphysica dis-
 cenda ut optime fieri potest, tum prius non
 est opus ulla Grammatica, Quia sine Regulis
 comparatur lingua vernacula.

Logica, est Disciplina Instrumentalis, ¹⁵
 Cujus Finis, & usus, est docere modum doctè,
 & solidè tractandi Res in Prædicamentis
 contentas. Explicando per Attributa, &
 Relationes Entis, Naturam Rerum Simpli-
 cium. Et per Species Discursus, seu Argu-
 mentationis, probando veritatem, vel falsita-
 tem Propositionum, quæ ex rebus illis sim-
 plicibus sunt conflatae.

Rhetorica, ad Logicam refertur. Cujus ¹⁶
 Finis, & usus est docere etiam modum tract-
 andi res illas quæ in Prædicamentis conti-
 nentur. Idque, per Explicationem Rerum
 Simplicium, Et probationem veritatis, aut
 Falsitatis Propositionum.

Sed in his differt à Logica. Quod Logica
 tractat Res in Prædicamentis contentas, 1°
 brevius, 2° simpliciter, & nude, 3° utendo
 Terminis Artis, hoc est Notionibus Secundis,
 quæ Attributa sunt, & Relationes Entis.
 Nempe Terminis Generis, Speciei, Differen-
 tiæ, Proprii, Accidentis, Causæ, Effectus, &c.
 Sed Rhetorica easdem res tractat 1°. diffusè.

2° Cum elegantia, & ornatu verborum, & sententiarum. 3° Abstinendo à nominatione Terminorum Artis, Seu Notionum Secundarum supradictarum.

17 Logica, post Metaphysicam discenda est, non vero ante, propter rationes supra propositas.

18 Rhetorica post Logicam discenda est, non vero ante, ut fieri solet in Scholis. Quia Rhetorica ad Logicam refertur. Et præsupponit quam plurima quæ in Logica tractantur. Præsupponit enim modum Explicandi Terminos Simples. Et modum probandi veritatem, aut falsitatem Propositionum.

19 Sequitur Scientia Principalis. Quæ est ea Disciplina, quam propter seipsam expetimus, & non ut instrumentum ad alias Disciplinas addiscendas.

20 Illa Scientia Principalis, est Duplex, Practica, & Speculativa.

21 Practica Scientia, est ea Scientia Principalis, quæ tradit cognitionem eorum quæ vel agenda sunt, vel fugienda.

22 Hæc Practica Scientia est triplex, Ethica, Oeconomica, & Politica.

23 Ethica, sive Moralis Philosophia, est Scientia Practica, in qua tractantur solide, & fuse, Habitus Mentis qui ad Prædicamentum qualitatis pertinent. Nempe virtutes intellectuales, & Morales : Itemque
vitia

etia illis opposita, Sive, quæ docet quomodo
quis fiat vir bonus.

Oeconomica, est Scientia Practica, quæ 24
docet modum regendi Familias, seu Domos.
Sed, quæ docet quomodo quis faciat suam
Familiam Bonam.

Politica, est Scientia Practica, quæ 25
tradit modum benè constituendi, & admi-
nistrandi Rempublicam, sive civitatem. Sive,
quæ docet quomodo quis faciat civitatem
bonam, & cives bonos.

Practica Scientia post Logicam est Imme- 26
diata discenda, idque, eo ordine, quo supra
disposita est.

Ad Scientiam Practicam refertur, 1º 27
Historica, Et 2º jurisprudentia.

Historica, proponit ante oculos Exem- 28
pla, tam virtutum, quam vitiorum. Eaque
vera, & non conficta, ut Poetica.

Historica sequi debet Scientiam Practicam. 29
Quoniam Regulæ præponendæ sunt Exem-
plis, Et exempla sunt addenda Regulis.

Cæterum, Historicæ inserviunt hæ duæ 30
Disciplinæ. Nempe Geographia, seu Cho-
rographia, Et Chronologia, seu Chrono-
graphia.

Geographia, seu Chorographia, est Dis- 31
ciplina, aut Scientia, Historicæ Facultati
inserviens, Quâ cognoscitur verus situs
omnium Urbium, Montium, Fluminum,
Regio.

Regionum, & Locorum aliorum. Tam Terrâ, Marique, Tum respectu Coeli, tum respectu aliorum locorum. Ut quis magis ad Orientem, aut Austrum sit situs. Quis sub zonâ Torridâ sit, aut sub Temperatâ, aut sub Frigidâ.

32 Chronologia, seu Chronographia, est Disciplina, aut Scientia, Historicæ Facultati inserviens. Quâ cognoscitur certum Tempus quo res quæque gesta sit, quæ in Historia narratur.

33 Hæ duæ Disciplinae Historico plane sunt necessariae; Quis enim Historiam unquam recte conscribat, nisi Locorum, Urbium, Regionum notitiam habuerit, ubi res gestæ sint? Aut nisi Annos, & Tempora cognoverit, quo unumquodque gestum sit? Ideo, eæ duæ Disciplinae prius addiscendæ sunt, Quam seipsum ad Historiæ Lectionem, aut Scriptionem accingere.

34 Jurisprudentia, Politicæ inservit. Quæ est interpretatio legum. Id est, illius Prudentiæ, quâ Princeps Rempubicâ gerit.

35 Sequitur Scientia Principalis Speculativa, quæ est Scientia, in qua ea tractantur quorum est Speculatio tantum, non Actio. Cujusque Finis est, ut res consideratas sciamus, non autem agamus.

36 Hæc Scientia Principalis Speculativa est duplex, 1° Physica. Et 2° Mathematica.

Phy.

Physica, est Scientia Speculativa, in qua 37
traduntur 1° Principia omnium corporum
Naturalium, 2° Eorundem corporum Natu-
ralium accidentia communia, Seu Affecti-
ones, 3°. Species omnium corporum Natu-
ralium.

Et vocatur Naturalis Philosophia, quia 38
de rebus, seu Corporibus Naturalibus
tractat.

Physica post scientiam practicam est ad 39
discenda, quod in scholis communitur fieri
solet.

Ad Physicam referenda est Medicina. Quæ 40
humanum corpus considerat quidem, sed non
aliter quam faber ferrum, aut æs. Sicut Ma-
teriam in qua operationes suæ Artis perficiat.
Nam revera, Medicina scientia non est, sed
ars. Ars inquam efficiendi sanitatem in cor-
pore humano. Et ista ars à Philosophia na-
turali dependet, eandemque præsupponit.
Nempe, respectu primæ ejus partis, quæ Phy-
siologia vocatur. Cujus 8. sunt capita. Pri-
mum est de elementis. Secundum est de Tem-
peramentis. Tertium est de humoribus. Quar-
tum est de partibus corporis humani. Quin-
tum est de facultatibus animæ hominis. Sex-
tum est de Functionibus illarum Facultatum.
Septimum est de spiritibus hominis. Et
Octavum est de generatione, aut procreati-
one Hominis.

Ideoque

Ideoque post Physicam discenda est Medicinæ Theoria. Quia ubi desinit Physicus, ibi incipit Medicus.

41 Mathematica, est Scientia Speculativa, in qua traditur Cognitio de Quantitate.

42 Ea duplex est, Arithmetica, & Geometria.

43 Arithmetica, est Scientia Mathematica, in qua traditur Scientia de Numeris, Et de ratione Numerandi.

44 Hujus Scientiæ usus maximus est in omni vitæ Genere. Ideoque citó addiscenda est.

45 Arithmetici Subalternatur Musica: quæ numerum considerat sonorum, Et de eo Demonstrationes facit.

Atque hæc scientia, quia Demonstrativa est, vere dicitur scientialis Musica. Quæ inter scientias merito locari, & honorari debet.

Est vero alia Musica, quæ scientialis non est, nec scientia, quoniam in speculatione non consistit. Sed ars vere est, quia tota versatur in apta vocum aut sonorum efformatione, neque ullam habet causarum cognitionem. Musica cito propter Recreationem addiscenda est.

46 Geometria, est Scientia Speculativa, quæ tradit scientiam de omni quantitate Continuâ permanente. Nempe, de Linea, Superficie, & Corpore.

Post

Post Arithmetica Geometria immedia. 47
te discenda est.

Geometriæ Subalternantur Optica, A- 48
stronomia, et Mechanica.

Optica, Nam Geometria Lineam per 49
se, & sine sensili accidente considerat; Op-
tica vero Lineam visualement considerat.

Astronomia, longitudinem, latitudinē, & 50
crassitiem, in Corpore Mobili, nempe in Cœ-
lo, contemplatur. Demonstrans Quantita-
tem omnium Syderum, Distantiamque eo-
rundem.

Dixi Astronomiam, non vero Astrologi- 51
am. Nam hæc Astrologia, quæ ex Conver-
sione Cœlorum, Syderumque, vel ex con-
junctionibus aut oppositionibus eorundem
eventus futuros prædicat, vanissima sanè dis-
ciplina censenda est. Nullis enim certis, &
indubitatis constat. Ne ipsâ Experientiâ,
cum ab Exordio mundi nunquam eadem
Cœli positio bis contigerit. Et proinde,
impossibile est ex eadem Cœli positione eun-
dem Eventum prædicere. Cum eadem posi-
tio Cœli nunquam redierit aut reditura sit.

Geometria, Nempe ea pars quæ Stereo- 52
metria vocatur, Solida sive Corpora consi-
derat absolute per se, & sive sensili qualita-
te, aut accidenti. Mechanica vero, quæ ei
subalternatur, considerat eadem Solida aut

Cor-

Corpora cum ponderositate. Docetque, quomodo magna pondera de Loco ad locum moveantur, aut vehantur. Quare Mechanica Stereometriæ jure Subalternari dicitur.

53 Post Geometriam, hæ tres ultimæ Disciplinæ sunt addiscendæ.

*De Disciplinis, & Scientiis,
Brevius quam supra.*

- 1 Disciplina, seu scientia largè accepta, est vel Divina, vel Humana.
 - 2 Scientia Divina, est Sacra Theologia.
 - 3 Scientia Humana, est Duplex, Universalis, & Particularis.
 - 4 Scientia Humana Universalis, est illa Scientia quæ Metaphysica, aut Prima Philosophia in Scholis vocatur.
 - 5 Scientia Humana Particularis, est vel Instrumentalis, vel Principalis.
 - 6 Instrumentalis Scientia, est vel Respectu Linguarum, vel Respectu Rerum.
 - 7 Instrumentalis Scientia respectu Linguarum, est Grammatica.
 - 8 Ad Grammaticam Poetica refertur.
 - 9 Instrumentalis Scientia respectu Rerum, est Logica.
 - 10 Ad Logicam Rhetorica refertur.
- Scientia

Scientia Principalis est Duplex, Practica, 11
& Speculativa.

Practica Scientia est triplex, Ethica, Oeco- 12
nomica, & Politica.

Ad Scientiam Practicam refertur, 1° Hi- 13
storica. 2° Iurisprudentia.

Historicæ inserviunt hæ duæ Disciplinæ. 14
Nempe, Geographia, seu Chorographia,
& Chronologia seu Chronographia.

Speculativa Scientia est Duplex, 1° Phy- 15
sica, Et 2° Mathematica.

Ad Physicam referenda est Medicina; re- 16
spectu Physiologiæ, Quæ est Medicinæ prima
pars.

Mathematica est duplex, Arithmetica, & 17
Geometria.

Arithmetica Subalternatur Musica: 18

Geometriæ Subalternatur Optica, Astro- 19
nomia, Et Mechanica.

*Disciplina Universalis, seu Prime
Philosophiæ recta Delineatio.*

HUjus Universalis Disciplinæ quinque
sunt partes. In quibus omnia compre-
henduntur quæ a Præceptore doceri, & a Dis-
cipulo

cupulo disci possunt, 1^a Respicit, & continet omnes Rerum Species, & Differentias. 2^a Respicit, & continet Rerum, seu Entium, Principia. 3^a Respicit, & continet Rerum Proprietates, & Passiones, quæ melius cum divisionibus Entis conjunguntur. 4^a Respicit, & continet omnia Attributa, seu Relationes Rerum. Ut sunt Genus, Species, Causa, Effectum, &c. 5^a Respicit, & continet usum illorum Attributorum, seu Relationum. Qui usus in duobus consistit, 1° In explicatione simplicium terminorum. Et 2° in probatione veritatis, aut falsitatis propositionum, Per Species Argumentationis, Et secundum Regulas Argumentationis ex quolibet Attributorum supradictorum desumptas.

*1. De Speciebus, & Differentiis Rerum,
seu Entis, in Genere.*

1 Quam plurimæ sunt divisiones Rerum, seu Entis; Ex quibus, 1° una est Primaria, & Principalis, 2° Reliquæ sunt secundariæ, & primæ subordinatæ.

2 Primaria, & Principalis Divisio Rerum hæc est, quod omnis Res, vel omnè Ens, est vel Substantia, vel Accidens.

3 Illa quæ Substantia sunt, sub uno capite comprehenduntur. Nempe sub prædicamento Substantiæ. Illa

Illæ vero quæ sunt Accidens, sub novem 4
Capitibus comprehenduntur;

1. *Sub Quantitate.*

2. *Sub Qualitate.*

3. *Sub Relatione.*

4. *Sub Actione.*

Nempe. < 5. *Sub Passione.*

6. *Sub Ubi.*

7. *Sub Quando.*

8. *Sub Situ.*

9. *Sub Habere.*

Ut enim Substantia unicam constituit
Classẽ, Sic Accidens novem. Quæ Acciden-
tia sunt, Quantitas, Qualitas, Relata, Actio,
Passio, Ubi, Quando, Situs, & Habere. Quo-
rum Accidentium octo sunt Absoluta,
unum vero Respectivum, ut Relata, seu
Relatio.

Hæ decem Classẽs Rerum, seu Entium, in 5
Scholis Prædicamenta vocantur. Quæ sunt
Loci Communes Rerum omnium de quibus
cognitio haberi potest. Aut earundem Indices,
& Catalogi. Sicut Tabulæ, seu Mappæ
Geographicæ sunt Indices Regionum.

Ita ut si quis plene, & perfecte Prædica-
menta hæc cognoscat, is specierum omnium
Entis, seu Rerum, perfectam plenamque
Scientiam habeat.

B

Secundaria

6ma *Secundaria Divisio Rerum, seu Entis, Et Primæ Subordinata, hæc est. Quod ex Rebus, aut ex Ente quod in decem Prædicamentis comprehenditur. 1° Aliud est vel Increatum vel Creatum, Independens vel Dependens. A se, vel per Participationem; Incorruptibile, vel Corruptibile. 2° Aliud est Ens vel Infinitum vel Finitum 3° Aliud est Ens vel Illoca, vel Locale, 4°. Aliud est Ens vel Impossibile vel Possibile, 5° Aliud est Ens vel Simplex, vel Compositum, 6° Aliud est Ens vel Perfectum, vel Imperfectum, 7°. Aliud est Ens vel Completum, vel Incompletum. 8° Aliud est Ens vel Universale, vel Singulare aut Particulare, 9° Aliud est Ens vel Naturale, vel Artificiale. 10° Aliud est Ens vel Necessarium, vel Contingens. 11° Aliud est Ens vel Actu, vel Potentia. 12°. Aliud est Ens vel Reale, vel Intentionale, & Rationis, 13° Aliud est Ens vel Per se, vel per Accidens, 14° Aliud est Ens vel Absolutum vel Respectivum. 15° Aliud est Ens vel Abstractum vel Concretum, 16° Aliud est Ens Unum vel Multum, 17° Aliud est Ens Verum vel Falsum. 18° Aliud est Bonum vel Malum.*

2 *De Principijs Entis, seu Rerum in Genere.*

Principia Entis, seu Rerum sunt duplicia.

tia. Nempe; 1° Principia Effendi. Et 2° Principia Cognoscendi. Prima Incomplexa, Altera complexa, vocantur.

Principia effendi duo sunt. 1° Essentia. Et 2° Existentia.

Principium Entis cognoscendi, est vel 3 simpliciter Primum quod est unicum. Vel secundum quid primum, quod continet Terminos quibus Entis proprietates significantur.

3. De Proprietatibus & Passionibus Entis seu Rerum in Genere. Quæ melius cum Divisionibus Entis conjunguntur.

Ut supra factum est.

Proprietates & Passiones Entis, seu Rerum sunt tres. Nempe 1° Unum, 2° Verum, 3°. Bonum. Quæ proprietates cum Ente convertuntur, Et inter se. Uni opponitur Multum. Veritati opponitur Falsitas. Et Bono opponitur Malum.

4. De Attributis seu Relationibus Rerum, seu Entis in Genere.

Attributa Rerum, seu Entis, sunt varia. 1 Nempe hæc sequentia. 1. Vox, 2. Genus, 3. Species, 4. Individuum, 5. Differentia, 6. Subiectum, 7. Accidens proprium, 8. Accidens

Commune, 9. Prius, aut Posterius, aut Simul, 10. Causa, 11. Effectum seu Causatum, 12. Totum & Pars, 13. Connexum, 14. Circumstantia, 15. Objectum, 16. Concomitans, 17. Definitio, 18. Divisio, 19. Identitas, 20. Distinctio, 21. Oppositio, 22. Testimonium, seu Authoritas.

Hæc enim omnia Attribuuntur Rebus, seu Enti : Et Rerum, seu Entis, sunt Relationes, & Modi.

- 2 Hæc Attributa, seu Relationes Rerum, aut Entis, sunt Notiones Secundæ, seu Entia Rationis. Quæ Attributa excogitata sunt ob Imperfectionem Intellectus. Quia enim Intellectus interdum non potest cognoscere Res prout in se sunt, eas concipit per comparisonem Unius ad Alias. Et ita format Notiones secundas, five Relationes Rationis ubi veræ Relationes non sunt.

Quemadmodum enim, quia non potest Intellectus unico conceptu distincte cognoscere totam perfectionem unius rei simplicis, eam partitur diversis conceptibus; Et ita dum inter se comparat ea quæ in re Relata sunt, Relationes Rationis format. Nempe supradicta Attributa Entis. Quæ Notiones sunt secundæ.

5. De usu *Attributorum seu Relationum Rerum, aut Entis*
in Genere.

Uſus Attributorum, ſeu Relationum Rerum, aut Entis, eſt duplex, 1. Primus conſiſtit in Explicatione ſimplicium Terminorum, ut Prudentiæ, Fortitudinis, &c. 2. Secundus conſiſtit in Probatione veritatis, aut Faliſtatis Propositionum, 1º. Per Species Diſcurſus, aut Argumentationis, quæ ſunt ſex: Syllogiſmus, Inductio, Exemplum, Enthymema, Sorites, & Dilemma, 2º Secundum regulas Argumentationis, ex quolibet Attributorum ſupradictorum deſumptas.

Reſpectu Explicationis Simplicium Terminorum, Attributa Rerum vocantur Loci Inventionis. Et Reſpectu Probationis Veritatis, aut Faliſtatis, Propositionum, eadem vocantur Loci Judiciſ.

Juxta hanc Delineationem, Diſciplinam Univerſalem, ſeu Primam Philoſophiam, penes nos paratam habemus.

Logica

Logica recta Delienatio.

1. **L**ogica est Disciplina Instrumentalis, docens modum doctæ, & solide tractandi Res, seu Entia quæ in Prædicamentis continentur.
2. Hic modus doctæ, & solide tractandi Res, seu Entia quæ in Prædicamentis continentur, in Septem Capitibus consistit.
3. - Primum Caput consistit in Præsuppositione Doctrinæ fusæ, & accuratæ omnium Rerum, seu Entium quæ in Prædicamentis continentur. Quam Doctrinam continet Disciplina Universalis, seu Prima Philosophia.
4. Secundum Caput consistit in Præsuppositione Doctrinæ fusæ, & accuratæ omnium Attributionum aut Relationum Entis, seu Rerum. Ut sunt, Genus, Species, Differentia, Proprium, Accidens, Causa, Effectum, Totum, Pars, &c. Quam Doctrinam etiam continet Disciplina Universalis, seu Prima Philosophia.
5. Tertium Caput consistit in applicatione Attri-

Attributorum illorum Rerum, seu Entis, ad Terminorum Simplicium Naturam Explicandam. Ut Hominis, Prudentiæ, Fortitudinis, &c. In qua Applicatione primus Logicæ usus consistit.

Quartum caput consistit in Reductione Terminorum Simplicium in Propositiones diversi Generis. 6

In qua Reductione consistit Secundus usus Logicæ.

Quintum Caput consistit in recta via probandi Veritatem, aut Falsitatem illarum Propositionum. Sive in Disputationibus Verbo, aut Scripto habitis, Sive in Orationibus, Sive in Epistolis. In quo consistit Tertius usus Logicæ. 7

Hæc autem via in duobus consistit. 8

1 Docendo quibus modis, & Instrumentis probatio illa sit instituenda. Nempe per Species Discursus aut Argumentationis. Quæ Species Argumentationis sunt sex, Syllogismus, Inductio, Exemplum, Enthymema, Sorites, & Dilemma.

2 Docendo ex quibus Locis, & per quas Regulas, Media, Seu Argumenta eruantur ad probationem Veritatis, aut Falsitatis illarum Propositionum, per Species supradictas Argumentationis. Respectu illarum Regularum, Loci illi vocantur Loci Judicii, Quem-

Quemadmodum iidem respectu Explicationis Terminorum Simplicium vocantur Loci Inventionis.

9 Sextum Caput consistit in Repræsentatione viæ falsæ probandi Propositiones a Sophistis usurpatæ, & usitatæ. Quæ via in quibusdam Fallaciis consistit.

10 Septimum Caput continet Modum effugiendi & refellendi Fallacias illas quando in suis Probationibus illis utuntur Sophistæ. In quo consistit quartus usus Logicæ.

Juxta hanc Delineationem, Logicam penes nos paratam habemus.

FINIS.

Imprimatur.

Johannes Downam.

Januarii 23. 1647.

